

Συμπερασματική για τη διαφορά δύο μέσων τιμών.

Ομάδα 1 = 100, 102, 96, 110, 110, 120, 112, 90, 106, 113 $n_1 = 10$

Ομάδα 2 = 104, 88, 100, 102, 96, 100, 96, 92, 98, 96 $n_2 = 10$

Υπάρχει διαφορά μεταξύ μ_1 και μ_2 ;

treatments.

Γενικά: Έστω $X_{11}, \dots, X_{1n_1}$, το από πληθ (μ_1, σ_1^2) και $X_{21}, \dots, X_{2n_2}$, το από άλλο ανεξ. πληθ. (μ_2, σ_2^2)

Ενδιαφέρει να εκτιμηθεί η διαφορά $\mu_1 - \mu_2$ και ο έλεγχος της $H_0: \mu_1 = \mu_2$.

Έστω $\bar{X}_1 = \frac{1}{n_1} \sum_{i=1}^{n_1} X_{1i}$, $S_1^2 = \frac{1}{n_1 - 1} \sum_{i=1}^{n_1} (X_{1i} - \bar{X}_1)^2$ και

$\bar{X}_2 = \frac{1}{n_2} \sum_{i=1}^{n_2} X_{2i}$, $S_2^2 = \frac{1}{n_2 - 1} \sum_{i=1}^{n_2} (X_{2i} - \bar{X}_2)^2$

<u>Δείγμα</u>	Μέγεθος	Βαθμιαία Ελευθερία	Μέσος Τιμές	Αποβλήματα (SS)
1	n_1	$n_1 - 1$	$\bar{X}_1$	$\sum_{i=1}^{n_1} (X_{1i} - \bar{X}_1)^2$
2	n_2	$n_2 - 1$	$\bar{X}_2$	$\sum_{i=1}^{n_2} (X_{2i} - \bar{X}_2)^2$
Συνολικά		$n_1 + n_2 - 2$		Συνολικό SS

$\mu_1 - \mu_2 = \bar{X}_1 - \bar{X}_2$ κ' $\text{Var}(\bar{X}_1 - \bar{X}_2) = \frac{\sigma_1^2}{n_1} + \frac{\sigma_2^2}{n_2}$ κ' $\hat{\sigma}_{\bar{X}_1 - \bar{X}_2} = \sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}$

① Κανονικοί πληθυσμοί, γνωστές διακυμάνσεις, $N(\mu_1, \sigma_1^2)$, $N(\mu_2, \sigma_2^2)$

Επειδή $\bar{X}_1 \sim N(\mu_1, \frac{\sigma_1^2}{n_1})$ κ' $\bar{X}_2 \sim N(\mu_2, \frac{\sigma_2^2}{n_2})$ είναι:

$\bar{X}_1 - \bar{X}_2 \sim N(\mu_1 - \mu_2, \frac{\sigma_1^2}{n_1} + \frac{\sigma_2^2}{n_2})$

Άρα $\frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2 - (\mu_1 - \mu_2)}{\sqrt{\frac{\sigma_1^2}{n_1} + \frac{\sigma_2^2}{n_2}}} \sim N(0, 1)$

$\sqrt{\frac{\sigma_1^2}{n_1} + \frac{\sigma_2^2}{n_2}}$

ΕΓΓΛ: $(1-\alpha)100\%$ ΔΕ για $\mu_1 - \mu_2 = \bar{x}_1 - \bar{x}_2 = \pm Z_{\alpha/2} \sqrt{\frac{\sigma_1^2}{n_1} + \frac{\sigma_2^2}{n_2}}$

Για τον έλεγχο των υποθέσεων:

* (i) $H_0: \mu_1 - \mu_2 \leq \delta_0$ $\vee$ $H_a: \mu_1 - \mu_2 > \delta_0$ i) $z \geq z_{\alpha}$

(ii) $H_0: \mu_1 - \mu_2 \geq \delta_0$ $\vee$ $H_a: \mu_1 - \mu_2 < \delta_0$ ii) $z \leq -z_{\alpha}$

(iii) $H_0: \mu_1 - \mu_2 = \delta_0$ $\vee$ $H_a: \mu_1 - \mu_2 \neq \delta_0$ iii) $|z| \geq z_{\alpha/2}$

Χρησιμοποιούμε το στατιστικό:

$$z = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2 - \delta_0}{\sqrt{\frac{\sigma_1^2}{n_1} + \frac{\sigma_2^2}{n_2}}} \stackrel{H_0}{\sim} N(0,1)$$

κ' για επιπ. σημαντικότητας α
 α κριση. Τεχνολογίας.

2) Κανονικοί τετραγωνικοί, άγνωστες ή ίσες διακυμάνσεις
 $N(\mu_1, \sigma^2), N(\mu_2, \sigma^2)$ σ^2 : άγνωστο.

$$\hat{\mu}_1 - \hat{\mu}_2 = \bar{x}_1 - \bar{x}_2, \text{var}(\bar{x}_1 - \bar{x}_2) = \sigma^2 \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right), \hat{\sigma}_{\bar{x}_1 - \bar{x}_2} = S_p \sqrt{\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2}}$$

$$\text{όπου } S_p^2 = \frac{(n_1-1)s_1^2 + (n_2-1)s_2^2}{n_1+n_2-2} = \frac{\text{Συνολικό SS}}{\text{Συνολικά Β.Σ}}$$

$$\text{Επειδή } \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2 - (\mu_1 - \mu_2)}{S_p \sqrt{\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2}}} \sim t_{n_1+n_2-2}$$

Είναι $(1-\alpha)100\%$ ΔΕ για το $\mu_1 - \mu_2 = \bar{x}_1 - \bar{x}_2 \pm t_{\alpha/2, n_1+n_2-2} \cdot \left(S_p \sqrt{\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2}} \right)$

Για τον έλεγχο των υποθέσεων

i) * τα ίδια με πριν

ii) $\searrow$

iii) $\searrow$

i) $t \geq t_{\alpha, n_1+n_2-2}$

ii) $t \leq -t_{\alpha, n_1+n_2-2}$

iii) $|t| \geq t_{\alpha/2, n_1+n_2-2}$

Χρησιμοποιώ το στατιστικό $t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2 - \delta_0}{Sp \sqrt{\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2}}}$ $H_0 \sim t_{n_1+n_2-2}$

Καθ' ύλην δείγματα

$\bar{x}_1 \sim N(\mu_1, \frac{S_1^2}{n_1})$ $\bar{x}_2 \sim N(\mu_2, \frac{S_2^2}{n_2})$ $\left. \begin{array}{l} \bar{x}_1 - \bar{x}_2 - (\mu_1 - \mu_2) \\ \sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}} \end{array} \right\} \text{τροπός. } N(0,1)$

κ' κρίσεις προλογές $\mu_1 = \mu_2 = \delta_0$.

ΔΕ. $\mu_1 - \mu_2 = \bar{x}_1 - \bar{x}_2 \pm z_{\alpha/2} \sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}$

$Z = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2 - \delta_0}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$ $H_0 \sim N(0,1)$ κ' κρίσ. προλογί.

Συμπίεσις κατά δείγμα-το τέττ εως διαφορές

Δείγμα	1	2	3
τροπ (x _{ki})	6.88	7.05	8.24
μέτα (x _{2i})	6.85	6.84	7.07
διαφορές (x _{ki} - x _{2i})	0.03	0.21	1.17
	0.15	0.52	0.92
			-0.01

Είναι η εστιμώσιμη διαφοράς αταρεφρατωνί ($\alpha = 0.05$)

$H_0 = \mu_1 - \mu_2 = 0$ $\vee$ $H_a = \mu_1 - \mu_2 \neq 0$ ($\delta_0 = 0$)

$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2 - 0}{Sp \sqrt{\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2}}} = \frac{105,8 - 97,2}{7,11 \cdot \sqrt{\frac{1}{10} + \frac{1}{10}}} = 2,70$

$H_1 \geq t_{0,025, 18} (= 2,101)$

$Sp^2 = \frac{(n_1-1)S_1^2 + (n_2-1)S_2^2}{n_1+n_2-2} = \frac{\text{Σω.Α.ΣΣ}}{\text{Σω.Α.ΒΣ}}$

$= \frac{909,2}{18} = 50,31$ κ' $Sp = 7,11$ $2,70 > 2,101$
απορ. H_0

Παράδ.

n ζεύγη $= (x_{1i}, x_{2i}) \quad i=1, \dots, n.$

$$D_i = x_{1i} - x_{2i}, \quad i=1, \dots, n.$$

Σκοπός: συμπερασματολογία για $\delta = \mu_1 - \mu_2$

$$\text{Αν } D_i \sim N(\delta, \sigma^2)$$

$$\hat{\delta} = \bar{D}$$

$$\hat{\sigma}_D = \frac{\hat{\sigma}}{\sqrt{n}} = \frac{S_D}{\sqrt{n}} \quad \text{και} \quad \frac{\bar{D} - \delta}{S_D/\sqrt{n}} \sim t_{n-1}$$

$$(1-\alpha)100\% \text{ ΔΕ για } \delta = \bar{D} \pm t_{\alpha/2, n-1} \frac{S_D}{\sqrt{n}}$$

και για τον έλεγχο $\tau \left\{ \begin{array}{l} H_0: \delta = \delta_0 \\ H_a: \delta \neq \delta_0 \end{array} \right.$

$$t = \frac{\bar{D} - \delta_0}{S_D/\sqrt{n}} \stackrel{H_0}{\sim} t_{n-1} \quad \text{και κριτ. } |t| \geq t_{\alpha/2, n-1}$$

$$H_0: \delta (= \mu_1 - \mu_2) = 0 \quad \vee \quad H_a: \delta > 0.$$

$$t = \frac{\bar{D} - 0}{S_D/\sqrt{n}} = 2.0312$$

$$\text{κριτ. } t > t_{\alpha, n-1} (= t_{0.05, 9} = 1.8331)$$

$$\bar{D} = 0.936, \quad S_D^2 = 0.1352$$

από H_0

Processed by FREE version of STOIK
Mobile Doc Scanner from www.stoik.com